

Rusya'ya vizesiz seyahat başlıyor

MUSTAFA ÜNAL, FARUK AKKAN
17/03/2011

Türkiye ile Rusya arasında vizeler kaldırıldı. 30 gün sonra hayata geçirilecek uygulamanın anlaşmasına Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu ve Rusya Dışişleri Bakanı Sergei Lavrov imza koydu.

Moskova'ya 7 bakan ve çok sayıda işadamlıyla çıkarma yapan Başbakan Tayyip Erdoğan, imza töreninin ardından Rusya Devlet Başkanı Dmitri Medvedev'le bir araya geldi. İki lider Kremlin Sarayı'nda düzenledikleri basın toplantısında anlaşmanın 17 Nisan'da yürürlüğe gireceğini açıkladı. Mersin Akkuyu'da kurulacak nükleer santrale ilişkin de bilgi veren Erdoğan, olumsuz bir netice doğacak diye yatırımdan vazgeçilemeyeceğini söyledi. "Akkuyu'da atılacak olan adım dünyaya örnek bir yatırım teşkil edecektir." dedi. TUSKON, TİM ve DEİK'in organize ettiği İş Forumu'na da katılan Erdoğan, Rusya ile ticaret hedefini 5 yıl içinde 100 milyar dolar olarak belirlediklerini anlattı. Erdoğan, Rus mevkidaşı Putin ile de bir araya geldi.

Uluslararası Ticaret Merkezi'nde gerçekleştirilen Türk-Rus İş Forumu'na katılan Başbakan Erdoğan, Türkiye'den gelen işadamlarının yanı sıra bu ülkede yaşayan Türk işadamları ve Rus işadamlarından 800 katılımcıya seslendi. Türkiye'de enerji alanında önümüzdeki 20 yıl boyunca yaklaşık 100 milyar dolarlık yatırımın beklendiğini söyleyen Erdoğan, "Bu, yılda ortalama 5 milyar dolarlık yatırıma tekabül ediyor. Bu tür bir ortamın, Rus şirketlerine önemli fırsatlar sunacağı ve iki ülke şirketlerine işbirliği imkanları sağlayacağı kanısındayım." ifadelerini kullandı.

Erdoğan, ziyaretinin ikinci gününde Rusya Devlet Başkanı Medvedev'in Mayıs 2010'da Türkiye ziyareti sırasında kurulan Üst Düzey İşbirliği Konseyi toplantısına katıldı. Erdoğan ile birlikte bu toplantı için Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Enerji Bakanı Taner Yıldız, Devlet Bakanı Zafer Çağlayan, Devlet Bakanı Hayati Yazıcı, Tarım ve Köyüşleri Bakanı Mehdi Eker, Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat Ergün, Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay hazır bulundu. TUSKON, TİM ve DEİK'in ortaklaşa organize ettiği ilk toplantı olan Türk-Rus İş Forumu'nda konuşan Başbakan Erdoğan, Mersin Akkuyu Nükleer Santrali için bütün hazırlıkların tamam olduğunu belirterek "Nükleer enerjide Rusya ile birlikte attığımız adım için artık haftalar sayıyoruz, aylar diyemeyeceğim, bir an önce buna başlamak istiyoruz. Her şey tamam, kazma artık vurulacak ve 20 milyar dolarlık nükleer enerji yatırımına başlıyoruz." dedi. İki ülkenin ticaretinin geliştirilmesi konusunda kararlı olduklarını, ticaret hedefini 5 yıl içinde 100 milyar dolar olarak belirlediklerini anlatan Erdoğan, "Enerji makineleri üretimi, otomotiv sanayii, kimya sanayii, gemi inşa sanayii, sağlık sanayii, havacılık sanayii, inşaat malzemeleri sanayiinde işbirliğinin geliştirilmesi mutabakatına varıldı. Rusya Federasyonu'ndaki özel ekonomik bölgeler ve ülkemizdeki serbest bölgelerde işbirliği de yine mutabakata varılan konular arasında." dedi.

Müteahhitlik firmalarının Rusya'da şimdiye kadar 32 milyar dolar değerinde bin 200'e yakın proje üstlendiğini söyleyen Başbakan, Türkiye'nin 2013 Kazan Üniversite Oyunları ile Soçi 2014 Kış Olimpiyatları çerçevesinde yeni projeler üstlenmek istediğini anlattı. Erdoğan, "Medvedev bizi misafir ettiği konutunda 'Sizi bir gezdireyim.' dedi. Beni aldı şöyle bir gezdirdi, gezdirirken, 'Buranın ihalesine maalesef Türk müteahhitler girmedi. Girmedikleri için fiyatı herhalde biraz fazla ödedik.' dedi. Demek ki bizim müteahhitlerden memnunuz. Ama işi biraz daha sıkı takip edeceğiz. Daha sıkı takip edersek demek ki Rusya'da müteahhitlerimize çok daha fazla iş çıkacak. Rusya'ya artarak yönelen yatırımlarımıza paralel olarak, son birkaç yıldır Türkiye'de telekomünikasyon, turizm ve demir-çelik gibi çeşitli sektörlerle yönelen Rus sermayesinden memnuniyet duyuyoruz." dedi.

İki ülke arasındaki ticaretin ulusal paralarla yapılmaya başlanmasının önemine vurgu yapan Erdoğan, "Bu bizi kur baskısından kurtarıyor. Bu kendi paralarımıza olan güveni artırıyor, maliyetleri de düşürüyor. İki ülke arasındaki ticarete ulusal para birimlerinin kullanılmasını yaygınlaştırmak amacıyla Türk-Rus Bankacılık ve Finans Alanında İşbirliği Çalışma Grubu'nun oluşturulmuş olması da ayrıca heyecan verici." ifadelerini kullandı. Bu yıl Türkiye'ye gelecek Rus turist sayısında büyük artış beklendiğini de ifade eden

Erdoğan, iki ülke arasındaki vizelerin kalkmasının önemine işaret etti. TUSKON Başkanı Rızanur Meral ise işadamlarının Rusya'da yaptıkları ikili görüşmelerde tekstil, hazır giyim, makine ve otomotiv başta olmak üzere çok sayıda alanda iş bağlantısı yaptığını kaydetti.

Erdoğan'a fahri doktora unvanı

Rusya'nın başkenti Moskova'da temaslarda bulunan Başbakan Tayyip Erdoğan'a Devlet Diplomasi Enstitüsü tarafından fahri doktora unvanı verildi. Öğrencilere hitap eden Erdoğan, Moskova'yı hedef alan son terör saldırılarını kınarken, İslam terörü diye bir kavram olamayacağına vurgu yaptı. Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında 16 Mart 1921'de imzalanan Dostluk ve Kardeşlik Anlaşması'nın (Moskova Anlaşması) yıldönümünde Rusya'da temaslarda bulunmaktan duyduğu memnuniyeti dile getiren Erdoğan, "90 yıldır Türkiye ve Rusya, komşu iki ülke olarak barış ve işbirliği içinde ilişkilerini sürdürüyor. Bu 90 yıl boyunca, ekonomik, siyasal, askerî ve kültürel anlamda her zaman iletişim ve işbirliği içinde olduk. Zor zamanlarda birbirimize el uzatmaktan çekinmedik." ifadelerini kullandı. Türkiye'nin terör konusunda Rusya'yı en iyi anlayan ülkelerden biri olduğunu vurgulayan Erdoğan, "Tıpkı Rusya'da olduğu gibi terör, Türkiye'de de hedef ayırımı yapmaksızın, asker-sivil, çocuk-kadın, yaşlıları hedef almıştır ve ağır bedeller ödetmiştir." dedi. Teröre Hıristiyan, Musevi, Müslüman gibi yakıştırmalar, sağcı-solcu gibi sıfatların konulmasının son derece yanıltıcı olduğuna dikkat çeken Erdoğan, her üç semavi dinin de insanı, insan hayatını kutsal gördüğünü kaydetti. Ortadoğu'da yaşanan değişime dünyanın kayıtsız kalamadığını belirten Erdoğan, şu anda Doğu Akdeniz'in savaş gemileriyle dolu olduğuna işaret etti. Erdoğan, sorunların küresel ve ortak olduğu bir dünyada, hiç kuşkusuz çözümlerin de ortak olması, küresel mahiyet arz etmesi gerektiğini kaydetti.

Başbakan Erdoğan, Moskova'daki temaslارının ardından Rusya Federasyonu'na bağlı Tataristan Özerk Cumhuriyeti'nin başkenti Kazan'a geçti. Başbakan Erdoğan ve eşi Emine Erdoğan'ı, Tataristan Cumhurbaşkanı Rüstem Minnihanov karşıladı. Erdoğan çiftine, yöresel kıyafetli 3 kadın, karşılama sırasında tuz ve ekmek ikram ederek, çiçek verdi. ABDURRAHMAN KAMBURUĞLU MOSKOVA cihan

'Akkuyu Santrali dünyaya örnek olacak'

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Mersin Akkuyu'da kurulması planlanan nükleer santrale ilişkin "Akkuyu'da atılacak adım inanıyorum ki dünyaya örnek bir yatırım teşkil edecektir." dedi. Erdoğan, her yatırımın olumsuz bir neticesi olabileceğini, olumsuz bir netice doğacak diye yatırımdan vazgeçilemeyeceğini belirtti.

Başbakan Erdoğan, Kremlin Sarayı'nda Üst Düzey İstişare Konseyi toplantısına katıldıktan sonra Rusya Devlet Başkanı Dmitri Medvedev ile ortak basın toplantısı düzenledi. Nükleer enerjiyle ilgili yer planlamasının ve nükleer enerji santralının projelendirilmesinin çok büyük önem arz ettiğini ifade eden Erdoğan, santralin kurulması aşamasında bütün tedbirleri alacaklarını bildirdi. Erdoğan, "Ama bileceğiz ki insanın da gücünün yetemeyeceği olaylar bu dünyada olabilir. Bunu bilmemiz lazım. Ama biz tabii ki bütün aklın, bilimin, deneyin bize verdiği güç neyse bu güce dayanarak yatırımlarımızı yapmaya devam edeceğiz. Nitekim nükleer enerjide de bizim takvimimiz, süreç işlemektedir." şeklinde konuştu. Medvedev ile ikili ve uluslararası konulara ilişkin görüş alışverişinde bulduklarını ifade eden Erdoğan, Türkiye ile Rusya arasındaki kurumsallaşan ilişkilerin siyasi, ticari, ekonomik ve toplumsal alanda daha ileriye taşınmasının görüşmede ele alındığını söyledi. Erdoğan, "Şu anda yapmakta olduğumuz denizin altından geçen tüp geçitler var. Bu yatırım depreme dayanıklı olarak yapılmaktadır ve deprem şiddeti de en fazla kaç olabilir, işte 8,5, kaç olabilir 9 olabilir, kaç olabilir 9,5... Buna dayanıklı şekilde projelendirmesi yapılmakta, ona göre de bu köprüler yapılmaktadır. Fakat öyle bir şiddette deprem olabilir ki bunu da aşar. Ne olacak? O zaman yapmayalım mı diyeceğiz?" dedi. 1921'de imzalanan Moskova Anlaşması'nın Türk-Rus ilişkilerinde bir dönüm noktası olduğunu anlatan Erdoğan, bu anlaşmanın toplumsal hafızada önemli yeri bulunduğunu belirtti. Başbakan Erdoğan, bu anlaşmanın iki ülke arasında somut işbirliği adımlarının atılmasını da sağladığını vurguladı.

Soruları cevaplayan Rusya Devlet Başkanı Dmitri Medvedev ise bir gazetecinin gaz fiyatının indirilmesi talebiyle ilgili sorusu üzerine, bunun bir arz talep meselesi olduğunu ve kendilerinin de mevcut anlaşma hükümlerini sürdürmekten yana oldukları söyledi. Medvedev, 'al ya da öde' yükümlülüğü ve gaz fiyatının talebe göre belirlendiğini ve sözleşmeye dayandığını ifade ederek, "Bazı durumlarda farklı yaklaşımlar ele alabiliriz ancak bütün bunlar karşılıklılık anlayışına dayanmalı." dedi. Türkiye'deki ilk nükleer santralle ilgili Ankara'nın ek güvenlik talebi olup olmadığına dair bir soru üzerine de Medvedev, "Bütün teknolojiler bir risk içeriyor. Akkuyu'daki proje diğer nükleer santrallerdeki güvenlik seviyesinden çok farklı. Son derece etkili güvenlik tedbirleri alınmış durumda. Elbette görüşmeler devam ediyor. Deprem her şeye zarar

verebiliyor." şeklinde cevap verdi.